

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bozsó Albert ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Marjay Zsolt ügyvéd által képviselt I. rendű, a dr. Kóródi Sándor jogtanácsos által képviselt II. rendű, a személyesen eljáró III. rendű és IV. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 6.P.21.079/2008. számon megindult és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.048/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I. és II. rendű felperesek által 38. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az I.r. alperes .. Város Önkormányzatának 2008. március 19-én tartott képviselőtestületi ülésén tett nyilatkozatában azt a való tény, hogy a kábelhálózat kiépítésének szabálytalanul végzett kivitelezése miatt az I.r. felperes bejelentése alapján az .. a kivitelezési munkákat feszültségmentesítéshez kötötte, ezért a városban 2007. novemberében időszakonként szünetelt az áramszolgáltatás, abban a hamis színben tüntette fel, mintha az áramszünet okozója az I.r. felperes lett volna, megsértette az I.r. felperes jóhírnevét. A jogsértéstől ebben a vonatkozásban is a továbbiakban eltiltja. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessen meg az I.r. alperesnek 25.000 forint (Huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati illetékből a felperesek egyetemlegesen 78.000 (Hetvennyolcezer) forintot, az I.r. alperes 18.000 (Tizennyolcezer) forintot kötelesek az államnak külön felhívásra megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2008. február 25-én megjelent „...” című kiadványban és a „...” internetes oldalon közzétett „Kábeltévé, avagy hogyan lettünk szegényebbek 280 millióval” című cikkben tett valótlan közléssel, valamint az I.r. alperes megsértette az I.r. felperes becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát a .. Város Önkormányzat Képviselőtestületének 2008. március 19-én megtartott ülésén tett kijelentésével, továbbá a IV.r. alperes megsértette az I.r. felperes becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát a „...” weboldalon hozzáférhetővé tett írásban a felperesre vonatkozó közléssel. Az alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte az I.r. alperest, hogy 30 napon belül a Hajdú-Bihari Napló című napilapban normál betűszedéssel, saját költségén az ítélet rendelkező részének az első jogsértést megállapító rendelkezését jelentesse meg. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Rendelkezett az első- és másodfokú perköltség, valamint eljárási illeték viseléséről.

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint az I.r. felperes a II.r. felperes betéti társaság tagja és üzletvezetője. A II.r. felperes 2006-2008. években kábeltelvíziós műsorközvetítő szolgáltatást nyújtott .. város területén az általa korábban kiépített kábeltelvíziós hálózaton. Ebben az időszakban az I.r. felperes az önkormányzat képviselőtestületi ülésein rendszeresen megjelent, az ott történeteket saját videokamerájával rögzítette és a II.r. felperes által működtetett kábeltelvíziós hálózat „...” nevű csatornáján közvetítette, emellett az üléseken rendszeresen nagy terjedelemben felszólalt és nyilatkozatokat tett. Az I.r. felperes a „...” elnevezésű csatornán képűség szolgáltatást is üzemeltetett, amelynek tartalmát maga írta és szerkesztette. A megjelentetett szövegek a II.r. felperes fenntartásában működő kábeltelvízió körüli vitás ügyek mellett a helyi közügyekkel, a helyi politikai élet szereplőivel kapcsolatos híradásokat is tartalmazta az I.r. felperes kommentárjával. Az I.r. felperes a televíziós csatornán - műsorkészítési engedély nélkül - rendszeresen televíziós műsort is készített és közvetített, amely megjelenésében vagy az I.r. felperes hangját sugározta háttérképpel vagy külső helyszínen forgatott képekkel, vagy az I.r. felperes személyesen jelent meg a képernyőn és így adta közre nyilatkozatait.

A felperesek módosított keresetükben az önkormányzat képviselőtestületének 2007. november 28-án és 2008. március 19-én tartott ülésein az alpolgármesteri tisztséget betöltő I.r. alperes által tett kijelentések miatt, valamint a III.r. alperes által szerkesztett és a II.r. alperes kiadásában megjelenő „...” című kiadvány 2008. február 25-i számában az I.r. alperes által írt cikkben, továbbá a IV.r. alperes fenntartásában működő „...” weboldalon megjelent közlések miatt kérték személyhez fűződő jogaik megsértésének megállapítását, az alperesek további jogsértéstől való eltiltását, elégtétel adására kötelezését, valamint az I-III.r. alperesek I.r. felperes részére 500.000 forint, II.r. felperes részére 1.000.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére kötelezését, és közérdekű célra fordítható bírság kiszabását. Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A jogerős ítélet indokolása szerint az I.r. felperes, mint az általa működtetett kábeltelevíziós hálózaton a települési önkormányzat képviselőtestületének tevékenységével, működésével kapcsolatban a közvélemény alakulására befolyást gyakorló személy helyi közszereplőnek minősül, ezért a személyét ért kritikát nagyobb mértékben köteles tűrni. Az I.r. alperes által a képviselőtestület 2007. november 28-i ülésén tett kijelentés, mely szerint „jelenleg kettő napig a .. úr miatt nincs villanyáram ugyanis .. úr külön kérte a hatóságokat, hogy ... feszültségmentesítsék a hálózatot ... csupán csak azért, hogy bosszút álljon a településen és a település lakosságán, külön kijárta a szakhatóságoknál, hogy a kábelhálózat vezetés idejére .. a villamos áramot kapcsolják ki, ezért kettő napig nem volt .. villanyáram” a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdései alapján jóhírnevet sértő közlésnek nem tekinthető. A valóságnak megfelelt ugyanis, hogy az I.r. felperes bejelentésére az .. a - II.r. felperes versenytársa által végzett - kábeltelevíziós hálózat kiépítésének szabálytalan kivitelezését megállapította és a munka folytatását feszültségmentesítéshez kötötte. Ennek következményeként a városban 2007. novemberében időszakonként szünetelt az áramszolgáltatás. Az I.r. alperesnek az a kijelentése, hogy a szabálytalan kivitelezést az I.r. felperes „bosszúból jelentette be”, a való tényhez fűzött olyan vélemény, amely nem haladja meg a közszereplővel szemben megengedhető véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit. A .. című kiadványban 2008. február 25-én megjelent cikkben kifogásolt közlés, mely szerint „...-nak ... van egy rakás adóssága”, az I.r. felperes jóhírnevének, illetve a II.r. felperes magántitokhoz és üzleti titokhoz fűződő személyiségi jogai megsértése ugyancsak nem állapítható meg. A tényállítás a valóságnak megfelelt, mert az I.r. felperes - II.r. felperes betéti társaságban fennálló - mögöttes felelősségét is figyelembe véve, a II.r. felperesnek a 2007. december 31-i állapot szerint 20 millió forintot meghaladó tartozása volt. A II.r. felperesnek 2007. augusztus hónapban 37.770.000 forint bankhitel tartozása állt fenn, amelyet az I.r.

felperes által nyújtott 25.770.000 forint tagi kölcsön igénybevételeivel fizetett vissza 2007. augusztus 29-én. Miután a peres felek környezetében élő átlagemberek a II.r. felperes társaságot az I.r. felperes cégeként ismerték és a cég adósságát az I.r. felperes adósságának tekintették - az I.r. felperes mögöttes felelősségére is figyelemmel - az állítás nem valóttan és a való tényeket sem tünteti fel hamis színben. A felperesek Ptk. 81. § (1) bekezdésében védett magán- és üzleti titkának megsértése pedig amiatt nem állapítható meg, mert a II.r. felperes gazdasági társaság nagyobb összegű tartozása a cégnyilvántartásban hozzáférhető mérlegadataiból megismerhető. Nem állapítható meg a Ptk. 80. § alapján a képmással való visszaélés sem azzal, hogy az írásban az I.r. felperesről a képviselőtestületi ülésen készült fényképfelvétel került közlésre. A felvételen az I.r. felperes éppen a közszereplővé minősítését megalapozó tevékenysége közben látható. Ezért képmásának közzétételéhez a hozzájárulására nem volt szükség, miután a közszereplő képmása a közéleti megnyilvánulásai által meghatározott keretben felhasználható. A felperesek a megállapított jogsértésekkel összefüggésben okozott nem vagyoni károkat nem bizonyították és az a köztudomás szerint sem volt megállapítható. A II.r. felperes kábeltelevíziós szolgáltatásának megszüntetése miatt az I.r. felperes által esetlegesen elszenvedett hátrány a vagyoni károk körében értékelhető. Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontján keresztül alkalmazandó Ptk. 339. § alapján előterjesztett nem vagyoni kárigény ugyancsak alaptalan.

A jogerős ítélet ellen eljárási és anyagi jogszabálysértésre hivatkozással a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan - tartalmilag - az elutasított keresetüknek való helytadást kérve. Felülvizsgálati álláspontjuk szerint az eljáró bíróságok a Pp. 215. §-át megsértve, a kereseti kérelmen túlterjeszkedtek, amikor a jogsértések elkövetésének időpontját is meghaladó időszak figyelembevételeivel, tévesen minősítették közszereplőnek az I.r. felperest. Tévesen állapította meg a jogerős ítélet az áramszolgáltatás szünetelésére vonatkozó kijelentés tekintetében a jogsértés hiányát. Azzal ugyanis, hogy az I.r. alperes az .. által elrendelt áramszünet okozójaként nem a hálózat kiépítését szabálytalanul végző céget, hanem e szabálytalanságot bejelentő I.r. felperest jelölte meg, a való tény hamis színben tüntette fel, melynek célja a lakosság ellenszenvének irányában való felkeltése volt. Tévesen állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy az ülésen kizárólag az I.r. felperest ábrázoló fényképfelvétel hozzájárulása nélkül történő készítésével és nyilvánosságra hozatalával a személyhez fűződő joga nem sérült. A jogerős ítélet álláspontjával szemben az adósságra vonatkozó tényállítás az I.r. felperes tekintetében valóttan, a II.r. felperes vonatkozásában pedig a való tény hamis színben tüntette fel. A cikkben megjelent

közlés időpontjában ugyanis a II.r. felperesnek kizárólag az I.r. felperes beltág felé volt tagi kölcsöntartozása, a beltág mögöttes felelősségének figyelembevételével pedig nem lehet állítani, hogy a II.r. felperesnek harmadik személlyel szemben tartozása lenne. A cégnyilvánosság nem jelenti azt, hogy a cégek vagy magánszemélyek hitelviszonyainak állapota hitelrontó célzattal nyilvánosságra hozható. Ezért tévesen mellőzte a jóhírnév megsértésének megállapítását a jogerős ítélet. A nem vagyoni kárigényt is megalapozatlanul utasította el a jogerős ítélet. A jogsértés megállapítása ugyanis önmagában megalapozza a nem vagyoni kártérítés iránti igényt. A keresetben sérelmezett jogsértések - a jogellenes önkormányzati intézkedésekkel együtt - végső soron odavezettek, hogy a II.r. alperes kénytelen volt a kábeltelevíziós szolgáltatását megszüntetni.

Az I.r. alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. A II-IV.r. alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos az alábbiak szerint.

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az I.r. felperes önkéntes szerepvállalása folytán a helyi közösségben közszereplőnek minősült-e. Ettől függetlenül a közszereplő sem köteles túrni a személyét érintő és sértő, valótlan tényállítást, illetve a való tényeket hamis színben feltüntető közléseket.

Tévesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy az I.r. alperesnek a képviselőtestületi ülésen tett nyilatkozata, mely szerint az áramszolgáltatás szünetelésének okozója az I.r. felperes volt, lényegében a valóságnak megfelelt, ezért a közlés nem jogsértő. A jogerős ítélet által is értékelt peradatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a valóságnak csupán az felelt meg, hogy a kábelhálózat kiépítésének szabálytalan kivitelezését észlelve, az I.r. felperes azt az áramszolgáltatónak jelezte, majd az áramszolgáltató a kivitelezési munkát a továbbiakban feszültségmentesítéshez kötötte. Ezáltal a kábelhálózat kiépítésének munkálatai alatt bizonyos időszakokban az áramszolgáltatás szünetelt. Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy az áramszolgáltató az áramszolgáltatás szünetelésével járó feszültségmentesítést nem az I.r. felperes igényét teljesítve, hanem a helyszíni ellenőrzés során tapasztalt szabálytalan kivitelezés miatt írta elő. Önmagában az, hogy a szakhatóság helyszíni ellenőrzésére és intézkedésére az I.r. felperes bejelentése alapján került sor, még nem alapozza meg annak a közlésnek a valóságát, hogy a községben az I.r. felperes kérése, illetve „kijárása” miatt szünetelt az áramszolgáltatás. A valóságnak megfelelően ugyanis az áramszolgáltatás a kábelhálózat

kiepítésének kivitelezési munkái miatt, a szakhatóság előírására szünetelt. Annyiban osztotta ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet álláspontját, hogy annak közlése, mely szerint az I.r. felperes az általa észlelt szabálytalan kivitelezést „bosszúból” jelentette be, vélemény, amely a jóhírnév megsértését nem teszi megállapíthatóvá. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdései alapján megállapította, hogy az I.r. alperes megsértette az I.r. felperes jóhírnevét azzal, hogy azt a való tény, hogy a kábelhálózat kiépítésének szabálytalanul végzett kivitelezése miatt az I.r. felperes bejelentése alapján az .. a kivitelezési munkákat feszültségmentesítéshez kötötte, ezért a városban időszakonként szünetelt az áramszolgáltatás, abban a hamis színben tüntette fel, mintha az áramszünet okozója az I.r. felperes lett volna.

Jogszabálysértés nélkül állapította meg ugyanakkor a jogerős ítélet, hogy a felperések adósságára vonatkozó közlés a jóhírnév, valamint a Ptk. 81. §-a alapján a magántitok és az üzleti titok megsértését nem teszi megállapíthatóvá. Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a II.r. felperes betéti társaság nagy összegű tartozását a cégnyilvántartás adatai alátámasztották, ezért a közlés - az I.r. felperes mögöttes felelősségére is figyelemmel - a valóságnak megfelelt. Helyes a jogerős ítéletnek az a megállapítása is, hogy az átlagemberek szemszögéből az I.r. felperes tulajdonában álló II.r. felperes cég adóssága - függetlenül a hitelező személyétől - az I.r. felperes adósságaként is értékelhető. A téves felülvizsgálati állásponttal szemben a közhiteles és nyilvános cégnyilvántartásból megismerhető adatok magántitoknak és a Ptk. 81. § (2) bekezdésében meghatározott üzleti titoknak nem minősülnek. A nyilvánosság számára így hozzáférhető adatok bárki által közölhetők.

Érdemben helytállóan utasította el a jogerős ítélet az I.r. felperesnek a Ptk. 80. §-a alapján a képmással való visszaélés megállapítására irányuló kereseti kérelmét. A cikkben megjelent fényképfelvétel az I.r. felperest a képviselőtestületi ülésen filmfelvétel készítése közben ábrázolja. Az I.r. felperes azzal, hogy a képviselőtestület nyilvános ülésén az ott törtétekről filmfelvételt készített, nyilvános közszereplést vállalt. Az I.r. felperes ebben a minőségében minősült közszereplőnek. A nyilvános közszereplést vállaló személynek pedig számolnia kell azzal, hogy e tevékenysége során képmásáról a hozzájárulása nélkül képfelvétel készíthető és az nyilvánosságra hozható.

Jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a felperések nem vagyoni kártérítés iránti igényét. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pont szerint alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdés alapján követelhet nem vagyoni kártérítést az, akit személyhez fűződő jogában megsértettek. A nem vagyoni kártérítés Ptk. rendszerében

elfoglalt helyéből következik, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a károsultnak kell bizonyítani a jogellenes magatartással okozati összefüggésben felmerült kár, ezen belül nem vagyoni hátrány bekövetkezését. A kár (nem vagyoni hátrány) bekövetkezését esetenként a Pp. 163. § (3) bekezdés alapján köztudomású tényként is meg lehet állapítani. Mindezekre tekintettel tévesen állították a felperesek, hogy a jogsértés megállapítása a nem vagyoni kárigényt önmagában, külön bizonyítás nélkül is megalapozza. A felpereseknek az az előadása, hogy a keresetben sérelmezett jogsértések a jogellenes önkormányzati intézkedésekkel együtt eredményezték a II.r. felperes kábeltelevíziós szolgáltatásának megszűnését, a megállapított jogsértésekkel összefüggésben bekövetkezett nem vagyoni hátrányt nem teszi megállapíthatóvá. Ezt meghaladó és a nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátrány bekövetkeztére értékelhető előadást a felperesek nem tettek. Ezért helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesek a megállapított jogsértésekkel összefüggésben bekövetkezett nem vagyoni hátrányukat nem bizonyították és az a köztudomás szerint sem volt megállapítható.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján részben hatályon kívül helyezte, a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a jogsértést egy további kitétel alapján is megállapította, egyebekben a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, valamint a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint kötelezte a felpereseket az I.r. alperes ügyvédi képviselével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján megállapított felülvizsgálati eljárási rész költségeinek megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 96.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a felperesek és az I.r. alperes a pervesztesség-pernyertesség arányában kötelesek az államnak megtéríteni.

Budapest, 2011. március 9.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő